

D. O. M.

POSITIONES ANATOMICÆ
ET
CHIRURGICÆ.

IRANDA hominis dignitas & præstantia! Nobilem quâ donatur formam, partiumque suarum symmetriam & singulare artificium quis contemplans, hominem naturæ decus non exclamet! laudatam corporis humani formam elegantem exhibent ossa; his enim cæteræ partes affiguntur, hæc, fulcri modo, corporis universam molem sustentant.

SOLIDIORES corporis partes, ossa, fibris vario modo dispositis conflantur. Ex variâ fibrarum ordinatione triplex exurgit ossium substantia, compacta scilicet quæ lamellis sibi mutuò subjacentibus efformatur, spongiosa, & reticularis.

OSSIBUS superexpanditur membrana tenuis, minutissimis filamentis contexta, vasis arteriosis & venosis, nervisque stipata, acutiori sensu donata: hanc periosteum vocant. Ossibus firmiter ac

intimè adhæret per vaſa, quæ poros oſſium ſubeunt, omnes lamellas quibus inſtruuntur irrigatura. In hunc uſum perioſteo conſociatur membrana ſenſilis quam dicunt medullarem, ſeu medulloſam, quâ cavitas oſſium cingitur; adversùs hanc PARÆI noſtri obſervationem, fruſtrà reclamante *Riolano* *.

DIVERSIS uſibus aſſignantur oſſium arteriæ; aliæ nempè medullæ ſecretioni, ut à ſiccitáte & fragilitate nimiâ præſerventur oſſa; aliæ oſſium ſubſtantiæ, quorum ope increſcunt & nutriuntur.

PERSPECTE cognitâ vaſorum internas oſſium partes inveſtientium texturâ, facilè patebit oſſa, inflammationi, abſceſſibus, gangrenæ, cancro depaſcenti, aliiſque affectibus, morbis qui in partes corporis molles ſæviunt, haud diſparibus, eſſe obnoxia.

OBSTRUCTIS à ſanguine ultimis arteriarum quæ in intima oſſium penetralia producuntur propaginibus, fit oſſis inflammatio, variis ſignis, pro variâ quæ infeſtatur parte, dignoſcenda.

OSSEÆ compagis inflammatio, perioſtei priùs inflammati non rarò ſoboles: quæ ſi in perioſteo adhuc reſideat, acerbiſſimus, & profundus exardeſcit dolor.

SI arterioſorum canalium plexus, membranam exornans celluloſos oſſium receſſus inveſtientem, inflammationem incurrat; hæc dolore formicante, admodum profundo, minùs acutè pungente, quem preſſio magna nec auget nec ſedat, judicatur.

INFLAMMATIONIS in ipſâ oſſium medullâ hærentis difficillima cognitio. Profundiſſimè enim deliteſcit, lentè ſerpit propter ſegnem inertemque liquidorum fluxum. Aggeſtione fluidorum ſtagnantium adauctâ, nonnunquam fit oſſis abſceſſus; effuſi putreſiunt humores; manifeſtaque ut plurimùm tunc ſe prodit inflammatio ſuppurationis prævia, cùm exeſo, jamque corrupto oſſe, versùs extimam ſuperficiem ſerpit.

OSSIUM inflammationis curatio difficilis: exteriùs perioſteum & ſolidiorem oſſis partem corripientis medela facilior; difficilior ſi ſpongioſam ſubſtantiam invaſerit; omnium verò difficillima ſi ipſam infeſtaverit medullam.

CÙM oſſium vaſa ſanguifera, membranâ ubique firmata, celluloſis parietibus coërceantur, elaſticaque eorum vis concutiendis,

* Encheirid. Anatom. Lib. VI°. Cap. 4°.

diverberandisque humorum stagnantium massulis necessaria impediatur; non mirum si venæ sectiones, alvi subductio, ratio victûs, externorum medicaminum admotio, denique in arcendâ partium mollium inflammatione, quæ meritò laudantur auxilia, hoc in casu minùs præstent.

HÆSITANTIUM, Stagnantiumque in exilibus ossium vasis, humorum dilutioni & discussioni maximè conducet si largus ciatur sudor ope copiosi potûs aquosi, specificâ herbarum aromaticarum virtute roborati; modo priùs celebretur venæ sectio, ut ad inflammatam partem affluxus arteriosi sanguinis minuatur, canalesque distensi relaxentur; institutâ itemque, pro re natâ, alvi purgatione.

SI ossis inflammatio in suppurationem abierit, eâque pars ossis extima tantum afficiatur, fit morbus, quem, proprio nomine, cariem vocant. Si vero in claustris ac repagulis ossium formentur ac latitent abscessus, osseaque destruatur compages; hanc profundiorem ossis corruptionem gangrænam alii, alii cancrum ossium, quidam spinam ventosam, nonnullique cum *Severino* in pueris, pædarthrocacen appellant.

AB externâ haud infrequenter causâ nasci solet ossis caries. hujusce morbi gradus varii: quò plus in ossis substantiam processerit caries, non eò gravior semper habenda. Pejor si Os spongiosum, pessima si quamdam infestet ossium absconditorum partem, in quâ opiferæ manui denegetur accessus.

NATURA, sedes, causæ, & gradus cariei, variam eventûs, diversam itemque curandi rationem exhibent.

VARIA est cariei curandæ norma. Leviusculæ sufficiunt linamenta arida, vel spirituosis imbuta medicamentis. Paulò profundior, post extersam saniem pulveribus balsamicis conspergatur, vel instillentur exsiccantia cinnamomi, caryophillorum, ligni sancti olea, vel essentiæ mastiches, aloës, myrrhæ &c.

AN extirpandæ cariei competant medicamenta rodentia, non levis inter autores controversia. Hæc improbat clarissimus *Heyne**; ex M. *le Dran* commendantur ab *Heistero*. Utrique opinioni favent rationes, eæque exemplis & observationibus illustrantur. Quæ generaliter observantur, huic quæstioni dirimendæ prorsùs sunt imparia. Si ulcus à carie non profundâ productum, molli, luxuriante,

* Vid. Thes. Medico-Chirurg. autoris *de præcipuis ossium morbis*.

ſemperque recrudeſcente carne impleatur ; tunc feliciſſimus rodentium remediorum uſus ; inter quæ mercurium aquâ forti ſolutum laudari potiſſimum poſſe docuit praxis haud improſpera*.

Si profundiùs penetraverit caries, irritâ remediorum ſupellectili, vel ſcalpro, vel terebrâ, vel ferro candente, ſi fieri poſſit, eximenda : immò alia ex aliis dicta nonnunquam proderunt artificia.

Facile putreſcunt qui ope ſuppurationis præſertim à cauſâ internâ oriundæ, in abditis oſſium receſſibus, in ipſâque medullari membranâ deliteſcunt humores. Undè ſi eorum acredine corroſivâ eliquetur & ſolvatur oſſium ſubſtantia, nullum, niſi ab amputatione membri, eâque non procraſtinandâ, auxilium.

Tetris humorum putridorum effluviis jam infici ſanguinis maſſam indicant hectica febris, tabes, colliquativi ſudores, & diarrhæa, lethi imminentis nuntia; tunc ſi nulla omninò renaſciturarum poſt operationem virium, ſpes adfulſerit ; eâ inſtitutâ, licet aliundè ſit neceſſaria, dehoneſtaretur Ars benefica; ſin minùs, contrà **.

* Conf. Obſ. 51, 52, 53. D. *le Dran* Tom. I.

** V. Obſ. clariſſ. Monro, in actis Societ. Edinburg. Tom. IV. artic. XXI. Edit. Gallic.

Has poſitiones, Deo juvante, & præſide M. ANTONIO LOUIS, Liberalium Artium & Chirurgiæ Magiſtro, Regiæ Chirurgorum Academiæ Conſiliario & Excerptorum Secretario, Regio librorum Cenſore, & è Regiâ Lugdunenſi Societate, *tueri conabitur* Bertrandus Try, *Palenſis, in almâ Pariſienſi Artium Facultate Magiſter, & Regii Fratrum Charitatis Noſocomii Chirurgus ordinarius.*

PARISIIS,

IN REGIIS CHIRURGORUM SCHOLIS.

Die 14ª. *Auguſti, anno Salutis* 1752. *à ſeſqui-ſecundâ poſt meridiem ad ſeptimam.*

PRO ACTU PUBLICO
ET SOLEMNI COOPTATIONE.

Typis Fr. Delaguette Chir. Collegii Typographi.